

ОПИТУВАННЯ ЯК МЕТОД ДОСЛІДЖЕННЯ УМОВ ПРАЦІ РОБІТНИКІВ НА ВИРОБНИЦТВІ

Винник А.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Наслідки незадовільних умов праці та улаштування виробничого середовища завжди негативно впливають на здоров'я працюючих. Звідси, як наслідок, збільшення кількості нещасних випадків на виробництві, зростання професійної захворюваності, а отже зменшення продуктивності та якості виробництва.

Отже, постає питання, яким чином можна мінімізувати такі випадки; як дізнатися, які елементи виробничої системи, враховуючи особливості технологічного процесу, створюють для працівників найбільшу загрозу, та в яких умовах безпосередньо відбувається робочий процес?

Дуже важливим для попередження впливу негативних умов праці – є аналіз стану виробничого середовища та характеру трудового процесу. Для цього існує багато методів. В останній час усе більшого поширення набуває метод опитування. Він широко використовується у психології, спорті та інших галузях. На жаль, на даний момент цей метод збору інформації ще не знайшов належного використання в охороні праці, не розроблені як принципи, так і методологічні підходи до його практичного втілення у аналіз умов праці на виробництві. Не вирішено які з видів цього методу мають втілюватися в охорону праці першочергово.

Одним із відомих в інших галузях науки видів методу опитування є анкетування. Цей вид збору інформації дасть змогу визначити вплив виробничих факторів на працівників і, в свою чергу, дозволить розробити найбільш ефективні заходи з охорони праці.

У ході роботи розглянуто питання аналізу умов праці у ливарних цехах. Найперше, що потрібно визначити – це перелік питань. Вони мають враховувати особливості технологічного процесу, та безпосередньо дати змогу оцінити результати, враховуючи мету дослідження.

Анкета повинна розпочинатися із простих запитань і плавно переходити до суті дослідження. У даному випадку, вона може містити перелік таких запитань, як вік респондента, його професія, скільки годин триває робоча зміна, чи задовільні умови на робочому місці, у якому стані знаходиться обладнання, скільки разів на рік воно виходить із ладу та чи проводиться атестація робочого місця, якими засобами захисту користується працівник, як часто хворіє, які фактори, на думку респондента, є найбільш небезпечними та ін.

Метод опитування потрібно використовувати наряду з іншими, адже він дозволяє поглянути на ситуацію зі сторони звичайного працівника, не використовуючи поглиблені знання з охорони праці. Проте, на основі цих результатів, люди з відповідним досвідом зможуть провести аналіз імовірних ризиків, що в свою чергу допоможе попередити настання нових нещасних випадків та мінімізувати кількість професійних захворювань.